

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5CdoR/10/2023
Identifikačné číslo spisu:	3521200678
Dátum vydania rozhodnutia:	31.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3521200678.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej vo veci starostlivosti o maloletú P. Q., narodenú XX. U. XXXX, M. X. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa matky P. G. Q., narodenej X. P. XXXX, M. X. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Briškovou Dominovou, Štefánikova 6453/2C, Piešťany, IČO: 42 153 590, a otca U. P. Y., narodeného XX. U. XXXX, W. A. W., Q. XXXX/X, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, vedenej na bývalom Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5P/10/2021, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. januára 2023 sp. zn. 27CoP/60/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom č. k. 5P/10/2021-387 zo dňa 22. júna 2022 vo výroku I. zveril maloletú P. Q. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Vo výroku II. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej P. sumou 500 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 05. marca 2021, vo výroku III. uložil otcovi povinnosť zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom titulom bežného výživného za obdobie od 05. marca 2021 do 22. júna 2022 v sume 3 635 eur k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku IV. uložil otcovi povinnosť prispievať na tvorbu úspor maloletej P. sumou 300 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletej s účinnosťou od 05. marca 2021, vo výroku V. uložil otcovi povinnosť platiť nedoplatok na zročnom výživnom titulom tvorby úspor za obdobie od 05. marca 2021 do 22. júna 2022 vo výške 4 761 eur v mesačných splátkach po 200 eur na osobitný účet maloletej popri mesačnej tvorbe úspor s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, vo výroku VI. uložil matke povinnosť zriadiť na účely tvorby úspor maloletej účet v lehote 10 dní od vyhlásenia rozsudku a v uvedenej lehote číslo účtu oznámiť otcovi, pričom na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte je potrebný súhlas súdu. Vo výroku

VII. určil, že stretávanie otca s maloletou P. sa neupravuje. Vo výroku VIII. uložil matke povinnosť písomne pravdivo informovať otca maloletej o školskom prospechu maloletej, mimoškolských aktivitách maloletej, zdravotnom stave maloletej a všetkých jej záujmoch a aktivitách, o trávení voľného času, ako aj o ďalších podstatných záležitostiach, okrem bežného denného obvyklého režimu maloletej a súčasne aj o zmene postoja maloletej smerom k nadviazaniu kontaktu a styku so svojim otcom, a to jedenkrát mesačne, vždy k poslednému dňu mesiaca. Vo výroku IX. zastavil konanie o návrhu matky na obmedzenie rodičovských práv a povinností otca, vo výroku X. zastavil konanie o návrhu otca na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti, do striedavej osobnej starostlivosti a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo výroku XI. zrušil uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 5P/10/2021-151 zo dňa 29. júla 2021 v znení uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19CoP/1/2022-229 zo dňa 08. februára 2022 a uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 5P/10/2021-40 zo dňa 31. marca 2021 v znení uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19CoP/2/2022-235 zo dňa 08. februára 2022 a vo výroku XII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Matka mal. P., nar. XX. U. XXXX sa podaným návrhom domáhala, aby súd upravil práva a povinnosti rodičov k maloletemu dieťaťu. Navrhla, aby súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 800 eur, po zmene návrhu sumou 1 000 eur mesačne. Stretávanie otca s maloletou navrhla neupraviť. V priebehu konania navrhla, aby súd rozhodol, že otca pozbavuje rodičovských práv k mal. P. v rozsahu jej zastupovania a spravovania jej majetku. Túto časť návrhu vzala matka neskôr späť.

1.2. Otec s návrhom nesúhlasil. Spočiatku navrhoval zverenie mal. P. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov alternatívne do jeho osobnej starostlivosti s tým, aby bola matke uložená vyživovacia povinnosť vo výške 500 eur mesačne. V priebehu konania vzal návrh v tejto časti späť a súhlasil s tým, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, požadoval však, aby súd matke uložil informačnú povinnosť ohľadom podstatných okolností týkajúcich sa mal. P. v mesačných intervaloch. Pre prípad, že bude maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky navrhoval, aby mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. P. sumou 250 eur mesačne.

1.3. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku v bode 21. uviedol, že pri otázke zverenia maloletej P. do osobnej starostlivosti matky vychádzal zo súhlasného stanoviska oboch rodičov, názoru samotnej maloletej ako aj kolízneho opatrovníka. Maloletá P. sa od narodenia nachádza v starostlivosti matky, v ktorej starostlivosti neboli sociálnym štetím zistené žiadne nedostatky, žiadne skutočnosti nasvedčujúce tomu, že by matka v akejkoľvek smere zanedbávala starostlivosť o mal. P. nevyplývali ani zo správy školy či obce. Túto skutočnosť nijako neznižuje fakt, že matka, ako osamelý rodič bez nového partnera využívala či využíva pri starostlivosti o maloletú pomoc starých rodičov resp. v súčasnosti starej matky. Preto súd rozhodol tak, že mal. naďalej ponechal v osobnej starostlivosti matky.

1.4. V nadväznosti na rozhodnutie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky súd rozhodoval o otázke styku otca s mal. P.. V tomto smere je situácia v rodine veľmi komplikovaná. Podľa názoru súdu je rozhodne na škodu veci a v neprospech maloletej, že ani jeden z rodičov nepodal návrh na úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu oveľa skôr. T. č. už má P. viac ako 15 rokov, nachádza sa preto v citlivom vývinovom období, kedy sa naviac musela vyrovnáť s tým, že sa objavil v jej živote otec, ktorého doposiaľ vôbec nepoznala a ustáliť si, aká má byť jeho ďalšia úloha v jej živote. V priebehu konania maloletá opakovane konzistentne verbalizovala pri dvoch výsluchoch pred kolíznym opatrovníkom a psychologičkou na referáte (júl 2021, marec 2022) ako aj na súdnom pojednávaní v júni 2022, že sa s otcom stretávať nechce, nemá záujem o nadviazanie kontaktu s ním a nechce byť do tohto nútená zo strany príslušných orgánov či súdu. Neprejavila ani záujem o psychologickú pomoc, ktorá by mohla byť poskytnutá za účelom prekonania problémov pri nadviazovaní kontaktu s otcom. Otec na ostatnom pojednávaní uviedol, že s prihliadnutím na záujem maloletej jej postoj nateraz rešpektuje, požadoval však, aby bola matke uložená povinnosť informovať ho v pravidelných intervaloch o všetkých zásadných okolnostiach mal. P. vrátane zmeny jej postoja v predmetnej otázke. Matka s takto uloženou informačnou povinnosťou súhlasila. Zároveň otec žiadal, aby bol odmietavý postoj mal. P. zohľadnený pri určení výšky vyživovacej povinnosti. Súd vzhľadom na uvedené okolnosti dospel k záveru, že v najlepšom záujme mal. P. je nateraz stretávanie otca s maloletou neupravovať.

1.5. V tejto súvislosti súd uviedol, že nevykonaním otcom navrhované znalecké dokazovanie znalcom z odvetvia psychológia detí za účelom zistenia príčin odmietavého postoja maloletej pre jeho nadbytočnosť

aj s prihliadnutím na zmenu postoja otca k otázke zverenia maloletej a úpravy styku otca s maloletou. Názor mal. P. aj okolnosti, ktoré ho odôvodňujú mal súd za dostatočným spôsobom zistený, pričom táto zrozumiteľne vysvetlila, že príčinou jej odmietania otca je skutočnosť, že tento o ňu doposiaľ nejavil záujem, čo je vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci uveriteľný postoj. Doterajšou pasivitou otca má pritom súd na mysli absenciu podania návrhu na úpravu stretávania nie snahu otca osobne matku či maloletú kontaktovať alebo posielat' balíky, ktoré sa udiali v čase, keď bola ešte veľmi malé dieťa a ktoré súd nespochybňuje. Maloletá nepotvrdila, že by zo strany matky bola negatívne nastavovaná voči otcovi, uviedla, že ak matka so starou matkou vedú rozhovory na danú tému, deje sa tak bez jej prítomnosti, pričom matka ju sama nabádala na to, aby kontakt s otcom nadviazala.

1.6. V otázke určenia výživného zohľadnil súd prvej inštancie majetkové pomery oboch rodičov. Matka je od 13. mája 2021 zamestnaná ako lekárka v spoločnosti H. F., Y.X... Jej priemerný čistý mesačný príjem zo zamestnania za obdobie 6/2021 - 5/2022 dosahuje výšku 3.934,75 eura. Otec v priebehu konania spochybňoval skutočnosť, či matka v súčasnosti nepracuje aj v A.. Skutočnosť, že matka ku dňu 30. apríla 2021 ukončila pracovný pomer v spoločnosti M. D. L. so sídlom v meste D., A. mal súd dostatočne preukázanú predloženou dohodou o ukončení pracovnej zmluvy, na ktorý podľa údajov Sociálnej poisťovne bezprostredne nadväzuje zmena zamestnávateľa na H. F., Y.X.. Oboznámením údajov z katastra nehnuteľností mal súd preukázané, že matka t. č. vlastní tri rodinné domy a značné množstvo pozemkov. Čo sa týka úspor na účtoch v peňažnom ústave ku dňu 07. júna 2022 mala matka 409,66 eura na účte v X. X. Y.X., 636,84 eura na účte v S., Y.X.. a 146,15 eura na účte v F. W.. Y.X..

Z matkou deklarovaných výdavkov súd posúdil ako primerané výdavky na maloletú spolu s mimoriadnymi a jednorazovými výdavkami v sume priemerne 959 eur mesačne. Takto ustálenú sumu výdavkov súd však považoval za primeranú vzhľadom na životnú úroveň oboch rodičov, ktorá je v oboch prípadoch nadpriemerná čo do príjmových aj čo do majetkových pomerov. V blízkej budúcnosti pritom s určitosťou možno očakávať ich zvýšenie vzhľadom na skutočnosť, že maloletá bude od septembra 2022 navštevovať strednú školu, pričom v čase vyhlásenia rozhodnutia nebolo zrejmé, ktorú konkrétne.

Otec vykonáva funkciu sudcu na O. X.Ú. v S.. Jeho čistý mesačný príjem za rok 2022 dosahuje priemernú výšku 4.449,79 eura mesačne. Otec je zároveň poberateľom invalidného dôchodku vo výške 486 eur mesačne. Svoje mesačné výdavky deklaroval a preukázal otec nasledovne: 611,46 eura splátka hypotéky, 3,88 eura poistenie nehnuteľnosti, 246 eur spotrebný úver, 884,70 eura leasing vozidla, 117,03 eura poistenie vozidla, 300 eur náklady na dopravu do práce, 12,99 eura internet, 55 eur platba za paušál telefónu, 19,87 eura vodné a stočné, 90 eur lieky a kozmetika. Ako mimoriadne a jednorazové výdavky uviedol 80 eur ročne na revíziu kotla a 2 000 eur ročne na dva nevyhnutné liečebné a rehabilitačné pobyty sudcu v súvislosti s jeho poúrazovým stavom krčnej chrbtice. Okrem mal. P. má vyživovaciu povinnosť voči svojej manželke. Príjmové a majetkové pomery otcovej manželky súd podrobnejšie rozobral v odseku 10. tohto odôvodnenia. Otec vlastní rodinný dom v k.ú. T.. Podľa výpisu zo stavu účtu v bankách otec mal ku dňu 7. júna 2022 na účte v X. X., a.s., sumu 18.724,27 eura, pričom na poslednom pojednávaní otec aktualizoval túto sumu na 14.796 eura.

1.7. Po zhodnotení dokazovania ohľadom príjmových a majetkových pomerov oboch rodičov ako aj potrieb maloletej súd určil bežnú sumu výživného vo výške 500 eur mesačne. Takto určená suma zodpovedá potrebám maloletej aj možnostiam otca tak, ako sú rozvedené v predchádzajúcich odsekoch odôvodnenia. Súd sa nestotožnil s názorom otca, že by mal pri určení výživného prihliadnuť na odmietavý postoj maloletej voči jeho osobe. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom je svojou povahou najširšie stanovená vyživovacia povinnosť podľa zákona o rodine. Podľa ustanovenia § 75 ods. 2 zákona o rodine je to jediný druh vyživovacej povinnosti, ktorý možno priznať aj v prípade, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Mal. P., ktorá je vzhľadom na svoj vek v celom rozsahu odkázaná na výživné od svojich rodičov, nemôže pri uspokojovaní svojich potrieb niest' následky toho, akým spôsobom ukončili vzťah jej rodičia. Zároveň súd upozorňuje na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť tak, ako je stanovená neodkladným opatrením, predstavuje nevyhnutnú mieru pokrytia nákladov na starostlivosť o maloletú a nemôže byť vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania prevzatá za účelom úpravy riadne stanoveného výživného.

1.8. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu 05. marca 2021 do dňa vyhlásenia rozhodnutia 22. júna 2022 súd určil vo výške 3 653 eur pričom pri jeho výpočte zohľadnil skutočnosť,

že na základe súhlasného vyhlásenia rodičov otec v priebehu konania od apríla 2021 do marca 2022 platil k rukám matky mesačne výživné v sume 300 eur, od apríla 2022 platil výživné v sume 250 eur mesačne. Celkovo tak otec mal uhradiť titulom bežného výživného sumu 7935 eur a uhradil sumu 4300 eur. Súd otcovi uložil povinnosť uhradiť rozdiel vo výške 3635 eur v celosti v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku nakoľko na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že majetkové pomery otca, najmä výška finančných prostriedkov na účte mu toto umožňujú bez ohrozenia plnenia svojich potrieb a potrieb svojej rodiny.

1.9. Pokiaľ to majetkové a príjmové pomery rodiča povoľujú, môže súd povinnému subjektu uložiť povinnosť podieľať sa na tvorbe úspor pre maloleté dieťa. Ako súd uviedol vyššie, príjmové pomery otca umožňujú prispievať maloletej vo forme tvorby úspor. Ich výšku súd určil v sume 300 eur mesačne. Nakladanie s uvedenými finančnými prostriedkami bude do plnoletosti maloletej vyžadovať súhlas súdu. Výživné tak ako bolo stanovené v súhrne bežného výživného, tvorby úspor a nedoplatku na zročnom výživnom celkovo dosahuje sumu 1000 eur, čo je suma pod hranicou štvrtiny z otcovho mesačného príjmu, čo je hranica dlhodobo stanovovaná v prevládajúcej slovenskej judikatúre, ktorú je otec schopný platiť aj s ohľadom na jeho ostatné celkové záväzky, pred ktorými má výživné prednosť.

1.10. Nedoplatok na výživnom určenom na tvorbu úspor za obdobie od 05. marca 2021 do 22. júna 2022 dosiahol výšku 4 761 eur. Vzhľadom na jeho výšku súd umožnil otcovi tento splácať v splátkach po 200 eur popri bežnej tvorbe úspor.

1.11. Súd aplikoval ustanovenia § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 1, 2 článok 5 prvá veta, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, § 38 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

2. Proti vyššie uvedenému rozsudku podali odvolanie otec maloletej, ktorý napadol výrok I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., X. a matka maloletej, ktorá napadla výrok II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie. Krajský súd v Trenčíne rozhodol rozsudkom zo dňa 18. januára 2023, sp. zn. 27CoP/60/2022 tak, že výrokom I. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., IV., V., VI., VII., X., XI. a XII. potvrdil. Výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. V odôvodnení rozsudku sa v bode 12. odôvodnenia vyjadril k namietanej nerovnosti strán, ktorá sa mala prejavovať tým, že matka mala vedomosť o výsluchu maloletej pred súdom, kým otec nie, bolo potrebné uviesť, že maloletá bývala už pred rozhodnutím súdu prvej inštancie v spoločnej domácnosti s matkou. Je teda zrejmé, že na výsluch na súd prišla maloletá v sprievode matky, avšak samotný výsluch maloletej pred sudkyňou dňa 13. júna 2022 prebehol bez prítomnosti matky, len za prítomnosti kolíznej opatrovníčky. Na následnom pojednávaní v ten istý deň sudkyňa zreteľne oboznámila rodičov so základným obsahom výsluchu maloletej. Z nahrávky výsluchu maloletej, uloženej v elektronickom súdnom spise, nevyplýva, že by boli maloletej kladené otázky od jej matky. Pokiaľ otec maloletej v súvislosti s jej výsluchom bez prítomnosti rodičov odkazoval na § 38 Zákona o rodine, je potrebné uviesť, že výsluch maloletej bez prítomnosti rodičov v žiadnom prípade nemožno považovať za zásah do rodičovských práv rodičov. Vzhľadom na postoj, ktorý maloletá prezentovala už pred kolíznym opatrovníkom (že sa s otcom nechce stretnúť) bol jej výsluch bez prítomnosti otca (a v záujme zachovania rovnosti účastníkov konania aj bez prítomnosti matky) prirodzeným opatrením, aby maloletá mohla slobodne, bez pocitu nátlaku vyjadriť svoj názor aj pred súdom. Nešlo pritom o prípadnú „psychickú traumu“, ako ju popisuje otec v odvolaní (ako psychickú diagnózu), ale skôr o vytvorenie takých podmienok pre výsluch maloletej, pri ktorom sa maloletá bude cítiť slobodne, bezpečne a nebude mať pocit nátlaku z ktorejkoľvek strany.

2.2. K zvereniu maloletej do osobnej starostlivosti matky odvolací súd uvádza, že maloletá bývala s matkou, bez prítomnosti otca už od narodenia, otca vôbec nepoznala. V starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Za tohto stavu ani nebolo možné iné rozhodnutie než zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky. Napokon späťvzatie návrhu otca na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti alebo do striedavej osobnej starostlivosti nemohol súd interpretovať inak, než ako súhlas otca so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky (aj keď to otec v odvolaní poprel). Pokiaľ otec naznačoval, že matkina starostlivosť o maloletú vykazovala nedostatky spočívajúce v izolovaní maloletej od otca (prípadne otca od maloletej), je zrejmé, že za túto situáciu nie je zodpovedná výlučne matka, ale aj otec. Ak tvrdí, že sa snažil o stretnutia s maloletou, ale matka nebola ochotná a izolovala

dcéru od otca, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že otec mohol už oveľa skôr podať návrh na súd. V odvolaní otec naznačil, že súd či kolízny opatrovník mali konať už skôr, avšak súd alebo úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (aj keď môže začať konanie aj ex offio) nemá možnosť dozvedieť sa o existujúcom probléme či spore rodičov inak než z podnetu niektorého z nich (prípadne aj dieťaťa). Ak teda otec takýto podnet už skôr nepodal, nemohol očakávať pomoc úradu alebo súdu.

2.3. Zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky teda bolo vecne správne vzhľadom na neexistenciu akéhokoľvek vzťahu maloletej k otcovi. Do úvahy prichádzalo teoreticky len postupné budovanie vzťahu s otcom, na začiatku prostredníctvom krátkych stretnutí. Takéto postupné budovanie vzťahu s rodičom, s ktorým dieťa doteraz žiaden vzťah nemalo, je štandardom vyplývajúcim z práva dieťaťa na oboch rodičov. Vždy je však potrebné venovať názorom dieťaťa náležitú pozornosť, zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti (§ 43 ods. 1 Zákona o rodine). V tomto prípade nešlo o malé dieťa, ale o maloletú vo veku 15 rokov (v čase rozhodovania odvolacieho súdu už takmer 16 rokov), ktorá svoj názor vyjadrovala konštantne pred kolíznym opatrovníkom aj pred súdom. V tomto veku mladý človek už dokáže kriticky myslieť (naopak, v puberte často dochádza k odmietaniu názorov autorít vrátane rodičov) a pokiaľ sa maloletá odmieta stretávať s otcom, nechce ho ani spoznať, akékoľvek súdne príkazy, vrátane prípadného súdom nariadeného psychologického poradenstva, by boli skôr kontraproduktívne a mohli by viesť len k utvrdeniu negatívneho postoja maloletej k otcovi. Pokiaľ otec doteraz nevyvíjal dostatočné úsilie o stretávanie sa s maloletou, teraz, vo veku 15 rokov je skôr potrebné dať jej čas na vyrovnanie sa s novou situáciou, akou prvá „konfrontácia“ s otcom, resp. vôbec s otázkou otcovstva a s rolou otca v jej živote nesporne je. Tak ako píše samotný otec vo vyjadrení v odvolacom konaní, na testy DNA možno išla (len) zo zvedavosti, kto je jej otec. To však neznamená, že po potvrdení otcovstva musí byť hneď schopná stretávať sa s otcom.

2.4. Na vyššie uvedenom závere, že v tejto situácii a v tomto veku nie je vhodné maloletú k stretnutiam s otcom nútiť proti jej vôli, by nič nezmenilo ani prípadne znalecké skúmanie dôvodov, pre ktoré maloletá v súčasnosti odmieta otca. Jej postoj odmietania otca sa nesporne vytváral aj pod vplyvom 15-ročného života bez otca a v tomto zmysle určite bol ovplyvnený matkou, s ktorou maloletá 15 rokov žila, to však nemožno označiť za priamu manipuláciu matkou. Aj keby však bola maloletá v tomto postoji k otcovi vedená postojom matky, odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že postupné budovanie vzťahu s otcom aj proti vôli matky bolo potrebné začať podstatne skôr, nie vo veku 15 rokov dieťaťa. Preto odvolací súd považoval zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky a neupravenie styku s otcom za vecne správne.

2.5. Pokiaľ otec namietal, že pri rozhodnutí o tvorbe úspor sa majú brať do úvahy len majetkové pomery, a nie príjmy, odvolací súd uvádza, že príjmy sú neoddeliteľnou súčasťou majetkových pomerov rodičov (rovnako tak oprávnené výdavky). Otec nepreukázal žiadne zvýšené výdavky. Je pravdou, že otec má vyživovaciu povinnosť aj voči svojej manželke, avšak táto vyživovacia povinnosť (na rozdiel od povinnosti voči maloletým deťom) nie je jednostranná, ale vzájomná.

2.6. Odvolací súd v bode 28. svojho odôvodnenia konštatoval, že ak je životná úroveň rodičov nadštandardná, má maloletá právo aj na určité nadštandardné výdavky. V tomto prípade je za také možné považovať napríklad kozmetiku, niektoré voľnočasové aktivity či drahšie dovolenky (v primeraných intervaloch). Nebolo preukázané, že by maloletá mala také extrémne výdavky, ktoré sa vymykajú životnej úrovni jej rodičov. Ak otec argumentoval nálezom Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 671/09 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP/18/2017 v tom zmysle, že povinnému rodičovi s nadpriemerným príjmom nemožno určiť výživné v takej nadštandardnej výške, že v dôsledku toho bude musieť znížiť svoje nároky na životnú úroveň, ak je zároveň zabezpečená životná úroveň maloletého, odvolací súd k tomu uvádza, že výživné v sume 800 eur (500 eur bežné výživné + 300 eur na tvorbu úspor) nemožno pri čistom príjme otca 4 900 eur (vrátane invalidného dôchodku) považovať za nadštandardné výživné. Aj pri prípadnom znížení príjmu na úroveň približne 4 500 eur, ako to uvádzal otec v odvolacom konaní (menej služieb/pohotovostí) je možné výživné v rozsahu určenom súdom prvej inštancie považovať za primerané.

2.7. Napokon pokiaľ otec argumentoval údajnými investíciami, ktoré zanechal maloletej, je zrejmé, že malo ísť o investície do majetku matky maloletej, navyše pred mnohými rokmi. To, že otec nežiadal vrátenie svojich investícií do majetku matky, nemôže byť v žiadnom prípade považované za tvorbu úspor pre maloletú z jeho strany.

2.8. Odvolací súd považoval výživné určené súdom prvej inštancie (500 eur bežné výživné + 300 eur na

tvorbu úspor) za primerané veku a odôvodneným potrebám maloletej, ako aj schopnostiam a možnostiam rodičov preto odvolací súd napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

2.9. Návrhu otca na odklad vykonateľnosti výroku IV. napadnutého rozsudku odvolací súd nevyhovel a uviedol, že odklad vykonateľnosti v odvolacom konaní súčasné procesné predpisy nepoznajú.

3. Proti vyššie uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec maloletej. Dovolanie smeruje iba proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch pod bodmi IV., V., VI. a VII., ktorý považuje za arbitrárny. Prípustnosť dovolania vyvodil z ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP vo všetkých 4 dovolaniach napadnutých výrokoch rozsudku a ust. § 420 písm. f) CSP (teda súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) pri výroku pod bodom VII.

3.1. Nesprávnu právnu argumentáciu a právne posúdenie dovolateľ videl v uložení mu povinnosti prispievať na tvorbu úspor v prospech maloletej v zmysle ust. § 63 ods. 3 zákona o rodine. Táto právna argumentácia o existencii takých majetkových pomerov, ktoré umožňovali takúto povinnosť uložiť nad rámec určenia bežného výživného v spotrebnej časti, spočíva výlučne v mechanickom odkaze na jeho mesačný príjem zo závislej činnosti - plat sudcu, teda iba na predpokladané potencionálne príjmy v budúcnosti. Dovolateľ vyjadril presvedčenie, že po započítaní nevyhnutných odôvodnených nákladov na jeho strane nie je možné hovoriť o nadštandardných potencionálnych príjmoch, z ktorých v súčasnej dobe nie je schopný vytvárať ani úspory pre seba samého, pričom aj vzhľadom na jeho vek (54 rokov), ktorý sa blíži k dôchodkovému veku je ich potreba plne dôvodná. Dovolateľ uviedol, že potencionálne príjmy nemožno priamo spájať s majetkovými pomermi poukázal na zákon č. 357/2004 Z. z., podľa ktorého medzi majetkové pomery rozhodne nepatrí finančný príjem zo závislej činnosti. V tejto časti poukázal na rozhodnutia krajských súdov, rozsudok KS NR 25Cop/16/2016 zo dňa 25. júna 2016 a rozsudok KS ZA 8CoP/22/2017 zo dňa 31. mája 2017. Poukázal aj na fakt, že pri prijímaní zákonnej úpravy „tvorby úspor“ v ust. § 63 ods. 3 zákona o rodine, čo vyplýva z chronologického zaradenia tejto úpravy do ustanovenia o zisťovaní príjmov osôb, ktoré pochádzajú z podnikateľskej činnosti a z toho vyplýva, že takáto povinnosť prichádza reálne do úvahy práve u týchto osôb, u ktorých je predpoklad vyššieho či vysokého majetkového nadštandardu. Dovolateľ opätovne zdôraznil, že životná úroveň matky je nepomerne vyššia ako jeho a tým aj životná úroveň maloletej, ktorá v doterajšej osobnej starostlivosti celkom kopíruje životnú úroveň matky. Výrokom V. tak mal súd citeľne zasiahnuť do jeho majetkových pomerov a príjmov tak, že rapídne znížil ešte viac jeho životnú úroveň a tým aj súvisiacu životnú úroveň manželky. Poukázal na viacero rozhodnutí Ústavného súdu ČR a na rozsudok Krajského súdu v Prešove 24CoP/18/2017 zo dňa 21. novembra 2017.

3.2. Dovolateľ vyjadril nesúhlas s odmietnutím jeho úvahy o zohľadnení negatívneho postoja v rozpore s dobrými mravmi k jeho osobe ako otcovi, odvolávajúc sa na to, že maloletá nenesie zodpovednosť za rozchod svojich rodičov. Takéto odôvodnenie nedáva žiaden logický a akceptovateľný zmysel. Maloletá je podľa dovolateľa vo veku, kedy by mala byť schopná pochopiť zmysel svojich povinností ako dieťaťa voči rodičovi, ktoré sú navyše upravené aj legislatívne.

3.3. Za procesné pochybenie dovolateľ považoval vykonaný výsluch maloletej bez účasti iných osôb, mimo pojednávania, na ktorý takýto postup podľa § 38 ods. 2 zákona o rodine (dovolateľ mal na mysli zrejme Civilný mimosporový poriadok, pozn. dovol. súdu) nebol daný žiaden relevantný dôvod. Súd maloletú vypočul dňa 13. júna 2022 pred pojednávaním, o čom dovolateľ nemal vedomosť, súd ho o tomto procesnom úkone neupovedomil, čím mu odňal právo na prípadné kladenie otázok maloletej prostredníctvom súdu.

3.4. Dovolateľ sa nestotožnil so spôsobom úpravy styku s maloletou, kedy zdôraznil, že súd prvej inštancie bol povinný matku dôrazne motivovať, aby účinne výchovne pôsobila na maloletú. V rozpore s najlepším záujmom dieťaťa odsunul otcovský element do ďalekého úzadia. Napadnutý výrok pod bodom VII. je podľa dovolateľa ústavne neudržateľný.

3.5. Záverom dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu, ktorým potvrdil výroky pod bodmi IV., V., VI., VII. zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu v tomto rozsahu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu matka maloletej. Navrhla dovolanie odmietnuť. V časti nesprávneho právneho posúdenia uviedla, že poukázanie dovolateľa na § 432 ods. 1 CSP nepovažovala za dostatočné, keďže sa viaže na ust. § 421 CSP, ktoré dovolateľ ani nespomenul. Vo vzťahu k deklarovanému dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP, konkrétne výsluchu maloletej uviedla, že vyjadrenia maloletej P. boli konštantné počas celého konania, a to na výsluchu pred kolíznym opatrovníkom, ktorý sa uskutočnil rovnako v neprítomnosti rodičov, čo otec nenamietal. Vo vzťahu k dovolateľom namietaným majetkovým pomerom uviedla, že súd správne vyhodnotil schopnosti a možnosti otca ohľadne výšky výživného za účelom tvorby úspor pre maloletú, aj keď matka mala za to, že jeho schopnosti a možnosti odôvodňujú vyššie výživné, ako bolo súdom prvej inštancie priznané.

5. Na vyjadrenie matky reagoval otec vyjadrením doručeným dovolaciemu súdu dňa 8. júna 2023. Obsahovo ide o zopakovanie argumentácie otca nachádzajúcej sa v spisovom materiáli a polemiku s vyjadreniami matky. Nad rámec polemiky žiadal dovolací súd neprihliadať na vyjadrenie matky z dôvodu, že právna zástupkyňa matky nie je riadne právne splnomocnená pre dovolacie konanie, plnomocenstvu vytkol vady, toto malo byť udelené výlučne pre konanie o výživnom.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je prípustné, avšak nie je dôvodné.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolateľ napadol výrok odvolacieho rozsudku v časti, v ktorej potvrdil IV., V., VI. a VII. výrok rozsudku súdu prvej inštancie. To znamená, že vo zvyšnej potvrdzujúcej časti táto nebola dovolaním napadnutá, a teda ani nebola predmetom dovolacieho prieskumu.

9. Dovolateľ v dovolaní uviedol ako dovolací dôvod ust. § 432 ods. 1, 2 a namietal nesprávne právne posúdenie v časti uloženej povinnosti tvorby úspor, nedoplatku na zročnom výživnom titulom tvorby úspor, povinnosti matky zriadiť účet na účely tvorby úspor a neupravenie styku otca s maloletou. Dovolateľ priamo neuviedol dovolací dôvod v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, teda neuviedol, o ktorý dovolací dôvod chce oprieť dovolanie v namietanej časti nesprávneho právneho posúdenia. Dovolací súd sa najskôr zaoberal prípustnosťou podaného dovolania v tejto časti a konštatuje, že dovolanie nie je prípustné, nakoľko dovolateľ nesplnil základné predpoklady na uplatnenie dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP.

10. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho

konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

14. Dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) až c), ani nenaformuloval právnu otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Uloženie povinnosti tvorby úspor, určenie samotnej výšky úspor, uloženie povinnosti doplatiť nedoplatok na zročnom výživnom titulom tvorby úspor nie je právnou otázkou, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá by zakladala prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP.

15. Dovolací súd posúdil dovolanie podľa obsahu a z dovolateľom uvedeného dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, ktorý uviedol vo vzťahu k odvolacím súdom potvrdenému VII. výroku rozsudku súdu prvej inštancie dovolací súd uvádza, že tento je možné vzťahovať aj na ostatné napadnuté výroky, t. j. na dovolateľom napadnutý odvolacím súdom potvrdený výrok IV., V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

18. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) videl dovolateľ vo vykonaní výsluchu maloletej bez účasti iných osôb,

mimo pojednávania, na ktorý takýto postup podľa § 38 ods. 2 CMP nebol daný žiaden relevantný dôvod. Súd maloletú vypočul dňa 13. júna 2022 pred pojednávaním, o čom dovolateľ nemal vedomosť, súd ho o tomto procesnom úkone neupovedomil, čím mu odňal právo na prípadné kladenie otázok maloletej prostredníctvom súdu.

19. V súlade s ust. § 38 ods. 2 CMP názor maloletého súd zisťuje spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

20. Dovolací súd v tejto časti v celom rozsahu poukazuje na bod 12. napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd dostatočne obsiahne vysporiadal s touto námietkou už v odvolacom konaní. Dovolací súd len nad rámec uvedeného uvádza, že v prípade zisťovania názoru maloletého došlo oproti právnej úprave v OSP k zmene, pričom nová právna úprava preferuje priame zisťovanie názoru maloletého. V praxi hlavne v prípade zložitejších vecí a tiež takých, ktoré predstavujú výrazný zásah do postavenia dieťaťa je dôvodné realizovať zistenie názoru maloletého bez prítomnosti iných osôb. Tu neušlo pozornosti dovolacieho súdu, že názor maloletej bol zisťovaný ako vyplýva zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti zo dňa 26. júla 2021 (č. l. 137), pričom kolízny opatrovník ÚPSVaR Nové Mesto na Váhom požiadal súd, aby obsah pohovoru nebol poskytnutý ani jednému z rodičov. Maloletá P. sa v závere vyjadrila, že momentálne je schopná a pripravená vyjadrovať sa k otázke svojho otca a súhlasí s tým, aby bola vypočutá priamo na súdnom pojednávaní bez prítomnosti obidvoch rodičov. Následne na pojednávaní dňa 13. júna 2022 súd prvej inštancie v zápisnici uviedol, že zrealizoval v samostatnej pojednávacej miestnosti výsluch maloletej P., ktorý je zaznamenaný na zvukovom zázname a s ktorým následne oboznámil rodičov. Procesný postup súdu prvej inštancie bol správny, a teda námietka otca nie je relevantná.

21. Obsahovo veľkú časť dovolania dovolateľ venoval námietke nesprávneho právneho posúdenia v časti vyhodnotenia jeho majetkových pomerov, potenciálnych príjmov a uloženia povinnosti prispievať na tvorbu úspor. V tejto časti uviedol aj rozhodovaciu prax (rozsudok KS NR 25CoP/16/2016 zo dňa 25. júna 2016 a rozsudok KS ZA 8CoP/22/2017 zo dňa 31. mája 2017). Dovolací súd v tejto časti konštatuje, že uloženie povinnosti tvorby úspor povinnému rodičovi nie je právnou otázkou, vyplýva z vykonaného dokazovania a súd k nej dospeje po vyhodnotení dôkazov vykonaných v predmetnej veci. Pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že ak je životná úroveň rodičov nadštandardná, má maloletá právo aj na určité nadštandardné výdavky, dovolací súd sa v plnom rozsahu s názorom odvolacieho súdu stotožňuje a na tento aj odkazuje. Neobstoí ani argumentácia dovolateľa, ktorý sa bránil znením zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, podľa ktorého medzi majetkové pomery nepatrí finančný príjem zo závislej činnosti. Účelom tohto zákona je ochrana verejného záujmu pri výkone funkcií vymedzeného okruhu verejných funkcionárov. Uvedené zákonné vymedzenie charakteristiky majetkových pomerov verejných funkcionárov v zmysle zákona 357/2004 Z. z. nie je pre posúdenie splnenia ust. § 63 ods. 3 zákona o rodine relevantné.

22. Dovolací súd nesúhlasí s právnym názorom dovolateľa, že legislatíva smerovala uloženie povinnosti tvorby úspor v zmysle ust. § 63 ods. 3 zákona o rodine na podnikateľov, u ktorých je predpoklad vyššieho či vysokého majetkového nadštandardu. Uloženie povinnosti tvorby úspor povinnému rodičovi v zmysle ust. § 63 ods. 3 zákona o rodine nie je viazané na podmienku, že rodič má príjmy z inej než závislej činnosti, teda že ide o samostatne zárobkovo činnú osobu alebo osobu vykonávajúcu podnikateľskú činnosť. Jedinou podmienkou na uloženie tejto povinnosti je splnenie požiadavky, že to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú. Túto podmienku mal súd prvej inštancie za splnenú, dovolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktoré boli navyše potvrdené aj rozsudkom odvolacieho súdu.

23. Dovolací súd tiež poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle ktorej je určenie výšky výživného vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k

případu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva. Je preto namieste konštatovanie, že v takto vysoko individuálnej otázke (akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy. Tieto závery je možné rovnako tak vzťahovať aj na súdom uloženú povinnosť tvorby úspor.

24. Dovolací súd na námietku dovolateľa, ktorý vytkol odvolaciemu súdu nedostatočne zistený skutkový stav z dôvodu, že nezohľadnil značné finančné prostriedky, ktoré zanechal na investície do bytu v S. X. a ďalšie do nehnuteľnosti v M. X. dovolací súd v celom rozsahu poukazuje na bod 29. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu a túto námietku považuje za nedôvodnú. Vo zvyšnej časti dovolania išlo o polemiku dovolateľa ohľadne zistených skutkových záverov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, ktoré nemohli zvrátiť potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd zdôrazňuje, že sa nemusí zaoberať všetkými námietkami uplatnenými dovolateľom, ale len tými, ktoré mali pre vec zásadný význam.

25. Dovolací súd si je vedomý komplikovanej rodinnej situácie, v ktorej sa účastníci tohto konania nachádzajú, avšak neexistencia vzťahu maloletej k otcovi nezakladá zánik jej práva na výživné (v danom prípade odôvodnene aj na tvorbu úspor). V tejto súvislosti dovolací súd podotýka, že je na škodu maloletej, že sa rodičia nesnažili situáciu riešiť návrhom na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností skôr. Dieťa v žiadnom prípade nenesie zodpovednosť za osobné zlyhania svojich rodičov, mnohoročné pretrvávajúce nezhody a rokmi nahromadenú frustráciu zo stroskotaného vzťahu.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolanie otca maloletej bolo nedôvodné, dovolací súd sa nezaoberal odkladom vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou potvrdil výroky IV. a V. rozsudku súdu prvej inštancie.

27. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnilo dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neexistuje (nie je daný). Z uvedeného dôvodu preto v sumáre dovolanie dovolateľa podľa ustanovenia § 448 zamietol.

28. Dovolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 52 CMP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.